

Παίκτες ή θεατές;

Του Νίκου Κωνσταντάρη

Μακάρι να είναι τα πράγματα όπως φαίνονται - η κρίση να λειτουργεί σαν ένα τεράστιο, αόρατο χέρι το οποίο σηκώνει τις πέτρες που κάλυπταν όλη τη σαπίλα της κοινωνίας μας. Πριν, δεν τις σηκώναμε επειδή είχαμε μάθει ότι η αποκάλυψη δεν θα οδηγούσε σε καμία κάθαρση, επειδή φοβόμασταν για το τι θα βρίσκαμε, επειδή είχαμε συνηθίσει να ζούμε με τη γάγγραινα, σαν να ήταν κάτι που δεν μας αφορούσε, που δεν θα μας σκότωνε. Τώρα που όλο το άρρωστο σύστημα καταρρέει, βγαίνουν στο φως αυτά που κρύβαμε, το ένα μετά το άλλο.

Το συνδικάτο του Στοιχήματος που φαίνεται να διαπερνά όλο το επαγγελματικό ποδόσφαιρό μας είναι τρανταχτό σύμπτωμα μιας άρρωστης κοινωνίας, όπου χάνεται το όριο ανάμεσα στο καλό και το κακό, το νόμιμο και το παράνομο. Το σύστημα που στήθηκε γύρω από το ποδόσφαιρο (δεν μπορώ να κατηγορήσω το ίδιο το υπέροχο παιχνίδι) είναι κλειστό και παρανοϊκό: όσοι πλησιάζουν είτε αφομοιώνονται είτε καίγονται. Όσοι είναι εντός λειτουργούν με τους δικούς τους κανόνες, τις δικές τους αναφορές και συμπεριφορές. Οι τηλεφωνικοί διάλογοι που κατέγραψε η ΕΥΠ και που διέρρευσαν από τη δι-

κογραφία δείχνουν έναν κόσμο γκανγκστερικό, συνάμα συνωμοτικό και αφελή. Πάνω απ' όλα, όμως, είναι γεμάτος αυτοπεποίθηση: οι πρωταγωνιστές είναι σίγουροι ότι ελέγχουν τα πάντα - δεν τους αφορούν ούτε η τύχη ούτε η τέχνη ούτε ο νόμος ούτε η ηθική. Αρκεί να βρίσκονται όλοι στο ίδιο μήκος κύματος και όλα είναι εντάξει. Συνεννοούνται, ελέγχουν την κατάσταση και πετυχαίνουν τους στόχους τους.

Αν τους ρωτούσαμε, θα απαντούσαν ότι δεν κάνουν τίποτα κακό - απλώς παίζουν στοιχήματα, πλουτίζουν και κανείς δεν παθαίνει ζημιά. Σαν άρρωστη οικογένεια η οποία κλείνεται μέσα στον κόσμο τού πιο παρανοϊκού της μέλους, η κλειστή ομάδα χάνει επαφή με την πραγματικότητα. Δεν βλέπει τίποτα άλλο από τον εαυτό της. Δεν βλέπει ότι είναι αδικία να παίζει με σημαδεμένα χαρτιά, ότι καταστρέφει παίκτες και προπονητές, εξαπατάει τους φιλάθλους, εξοικειώνει τους πολίτες με το έγκλημα σε βαθμό που όχι μόνο το ανέχονται, αλλά φιλάθλοι απαιτούν από τους παράγοντές τους να είναι πιο πονηροί από τους άλλους, όχι πιο καθαροί. Φαίνεται, επίσης, ότι νέοι πρόεδροι γρήγορα αφομοιώνονται από το σύστημα. Η άλλη τους επιλογή

είναι να αποσυρθούν από τον χώρο.

Σαν σκοτεινό αστέρι, ο κλειστός κόσμος του εγκλήματος μεγαλώνει συνέχεια, δεν επιτρέπει σε κανέναν και τίποτα να ξεφύγει από τη μοιραία έλξη του. Από τη μια, τα μέλη του συνδέονται μεταξύ τους με τα δεσμά της συνοχής και της συναλλαγής, από την άλλη, νέα μέλη, παίκτες, φίλαθλοι και ολόκληρη η κοινωνία αποδέχονται την ύπαρξή τους. Ίσως δεν είναι τυχαίο ότι 9 από τους αρχικά 15 κατηγορούμενους για τα στημένα παιχνίδια έπαιξαν περιφερειακό ρόλο στο παραδικαστικό κύκλωμα που αποκαλύφθηκε πριν από λίγα χρόνια. Το ένα κύκλωμα εμπνέει και τρέφει το άλλο σχηματίζοντας νησίδες παρανομίας, οι οποίες αν δεν αφανιστούν, πολλαπλασιάζονται συνέχεια. Σαν το χρέος.

Σχεδόν σε κάθε κρίσιμο τομέα συνηθίσαμε να ζούμε με χρόνια προβλήματα, χωρίς να έχουμε εμπιστοσύνη στους θεσμούς μας, χωρίς να αναλαμβάνουμε την προσωπική ευθύνη να διαμαρτυρηθούμε, έως την ώρα που μαζεύτηκαν γύρω μας σαν απειλητική αγέλη. Η οικονομία απαιτεί θυσίες και υπόσχεται μόνο στερήσεις. Οι πολιτικοί είναι τραγικά ελλειπείς για τη διαχείριση της κρίσης, για την καθοδήγηση μιας κοινωνίας ζαλι-

σμένης, που ταλανίζεται ανάμεσα στην επιθετικότητα και τη μελαγχολία. Αισθανόμαστε αδικημένοι που σηκώνουμε τα χρέη που έμειναν από τα γλέντια, τις απάτες και τη κακοδιαχείριση άλλων. Τα προβλήματα της εξωτερικής πολιτικής - που τα ζούμε ως εθνικά θέματα - μένουν άλυτα για δεκαετίες. Συγκροτήματα Τύπου, κρατικοδίαιτοι επιχειρηματίες και φαύλοι πολιτικάνθρωποι συνεργάζονται όπως το κύκλωμα του ποδοσφαίρου για να «στήσουν» τον μεγάλο αγώνα της ζωής μας. Δεν είδαμε εποπτικές αρχές, δικαστήρια, επαγγελματικές ενώσεις να παρεμβαίνουν.

Γι' αυτό δεν ελπίζαμε σε κάτι καλύτερο. Και επειδή δεν ελπίζαμε, δεν απαιτούσαμε λύσεις και στρατηγικές. Το ευτύχημα τώρα είναι ότι την ώρα που δεν έχουμε πια περιθώρια για ελπίδα, ελπίζουμε. Ελπίζουμε και απαιτούμε η φωτιά της κρίσης να αποκαλύψει τους απατεώνες και τους ανεπαρκείς και να αφήσει πίσω καλύτερους πολίτες. Μια ελπίδα είναι.

T: 9564 6400

F: 9564 5488

Level 1A
503-507 Marrickville Rd
Dulwich Hill NSW 2203

Ο μελωδικός σταθμός

1665 AM

99.3 FM

www.2mm.com.au

Sydney

Wollongong